Gastroskoopia

PATSIENDI INFOMATERJAL

TALLINNA LASTEHAIGLA

Mis on gastroskoopia?

Gastroskoopia on uuring, mille käigus hinnatakse seedetrakti ülaosa peene painduva toru ehk gastroskoobi abil. Gastroskoobi otsas on kaamera ja valgustus, mis võimaldab arstil vaadelda söögitoru, mao ja peensoole algusosa limaskesta. Uuringu käigus võtab arst tavaliselt limaskestast väikesed koeproovid ehk biopsiad, mis saadetakse laborisse mikroskoobiga uurimisele. Biopsiate võtmine ei põhjusta valu.

Gastroskoopia vajalikkuse otsustab laste gastroenteroloog. Uuringueelse nõustamise ja uuringu aja broneerimise viib läbi õde.

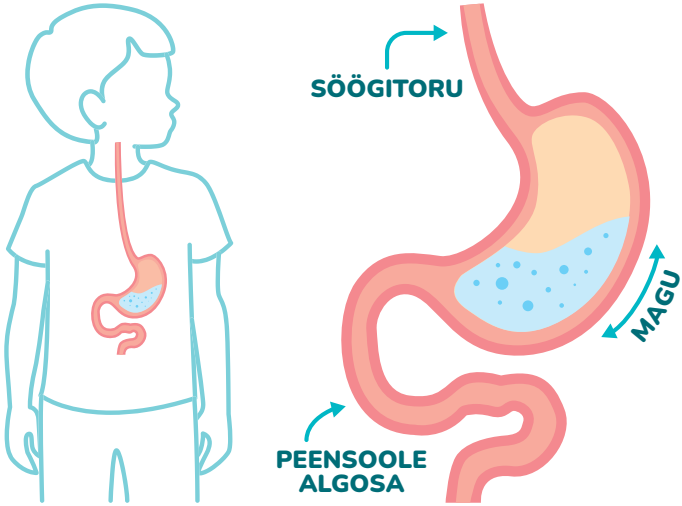

Ettevalmistus uuringuks

Söömine ja joomine

Uuringu tegemiseks peab seedetrakti ülaosa olema tühi. Viimane toidukord tuleb jätta uuringupäeva eelsesse õhtusse. Selge vedeliku joomine tuleb lõpetada kaks tundi enne haiglasse saabumist. See aeg on pikem, kui teiste narkoosis läbiviidavate protseduuride puhul, kuna ka vedelik segab seedetrakti limaskesta hindamist. Alla aastastele lastele võib rinnapiima anda viimast korda neli tundi ja piimasegu kuus tundi enne haiglasse saabumist.

Ravimid

Uuringule eelneval ja järgneval nädalal on soovitatav vältida ibuprofeeni kasutamist. Valu või palaviku korral tuleks eelistada paratsetamooli. Regulaarselt tarvitatavad ravimid tuleb lapsele anda hommikul kaks tundi enne haiglasse saabumist koos vähese veega (kui arst ei ole määranud teisiti).

Äge haigestumine

- Palume uuringule mitte tulla, kui esineb äge haigus (palavik, nohu, köha, kurguvalu, oksendamine või kõhulahtisus).
- Teavitage õde haigestumisest esimesel võimalusel telefonil 629 7511 / 697 7383, kes planeerib uuringuks uue aja.

Saabumine haiglasse

Uuringupäeva hommikul pöörduge kell 7.45 Tallinna Lastehaigla (Tervise 28) peasissepääsu A1 registratuuri. Registratuuris vormistatakse haiguslugu ja teid suunatakse osakonda.

Võta kaasa:

- lapse isikut tõendav dokument
- täidetud „Vanema küsitlusleht ja nõusolek lapse raviks narkoosis”.

Osakonnas:

Enne uuringut mõõdetakse lapse pikkust ja kaalu, kontrollitakse elulisi näitajaid (kehatemperatuur, südame löögisagedus, hapnikusisaldus veres, vererõhk), paigaldatakse veenikanüül ja vajadusel võetakse vereanalüüsid.

Palume varuda uuringule tulekuks terve päev (8–16). Väga harva on vajalik uuringu järgselt haiglas jälgimine kuni järgmise päevani.

Lapsevanemal on uuringupäeval võimalik viibida haiglas lapsega koos.

Kuidas uuring toimub?

Gastroskoopia viiakse läbi operatsiooniplokis ja laps on uuringu ajal narkoosis. Saatja võib olla lapse juures kuni lapse uinumiseni. Enne narkoosi paigaldatakse lapsele kleepsudega elektroodid südametöö jälgimiseks, andur vere hapniku-sisalduse jälgimiseks ja vererõhumansett. Uuring koos ettevalmistuse ja ärkamisega kestab tavaliselt kuni 30 minutit.

Pärast uuringut viibib laps 30–60 minutit ärkamistoas. Kui lapsevanem viibib haiglas lapsega koos, kutsutakse ta lapse ärkamise juurde. Narkoosist ärkamise järgselt viiakse laps taas osakonda, kus jälgitakse last veel tunni jooksul. Kui lapse enesetunne on hea, võib ta esmalt juua ja seejärel süüa

Uuringu tulemused

Arst räägib gastroskoopia esmastest tulemustest protseduuri päeval. Kui uuringu käigus võeti biopsiad, selguvad vastused tavaliselt kahe kuni kolme nädala jooksul. Tulemused edastatakse telefoni teel või lepitakse kokku uus vastuvõtu aeg.

Lapse enesetunne pärast uuringut

Gastroskoopia on ohutu uuring ja tüsistusi esineb väga harva. Uuringupäev peaks olema lapsele rahulik kodune puhkepäev. Tavapäraste tegevuste juurde võib naasta järgmisel päeval. Uuringu järgselt on võimalikud kerge kurguvalu ja vähene kõhuvalu, mis on tingitud uuringu ajal makku juhitud õhust. Nende kaebustega ei pea erakorraliselt haiglasse pöörduma, kaebused lahenevad ise ega osuta ohtu lapse tervisele.

Millal pöörduda uuringu järgselt arsti poole?

Uuringu järgselt võib laps olla tavapärasest väsinum. Tõsiseid tüsistusi esineb väga harva – vähem kui üks juht 1000 protseduuri kohta. Tõsiste tüsistustena võib tekkida infektsioon, verejooks või seedetrakti seina vigastus. Pöörduge erakorralise meditsiini osakonda, kui lapsel tekib pärast uuringut tugev kõhuvalu, verine oksendamine või palavik.

Infomaterjali on koostanud Marie Kaivo, laste gastroenteroloog.

Infomaterjali on kinnitanud Tallinna Lastehaigla ravikvaliteedi komitee 19.05.2026.

JOONISED: REGINA LEPMETS; FREEPIK.COM; TEHISINTELLEKT TLH-030

TULEVIKU NIMEL SIIN JA PRAEGU

TALLINNA LASTEHAIGLA